

Derefter fattes de til § 9 stillede Endringsforslag tilligemed Paragraphen under Forhandling.

Ordføreren: Naar i et Slag en Avlsgaard er tabt og skal tages tilbage, pleier Kampen at være yderst haardnakket og langvarig. Jeg vil ønske, at den nu forestaaende Kamp, om den end maatte blive heftig, dog ikke vil blive langvarig. Der er af 5 Medlemmer af Udvalget, principalt af 3 og subsidiairt af 2, stillet et Forslag om, at den Bestemmelse, der kom ind i § 9 forrige Gang, og som gik ud paa at fastsætte allerede nu en temmelig bestemt Grænse for Præstegaardsavlingens Omfang, skulde udgaae. Nagtet der var en temmelig stor Majoritet for Forslaget forrige Gang, have vi dog troet at burde gjøre det til Gjenstand for fornyet Afstemning, fordi Beslutningen blev tagen paa en Tid, da Salen var temmelig svagt besat — det var langt ud paa Aftenen — fordi den blev taget efter en Afslutning, hvorved det forekom mig, at der afflares Tilsvær, der maaskee kunde have haft Indflydelse paa Afstemningen, og fordi vi troe, at der var afskillige Ting tilstede under Discussionen, der maaskee bevægede Gemytterne i en vis Retning, hvortil kommer, at den ærede Minister bestemte udtalte, at han ikke kunde underkaste sig denne Bestemmelse. Det er altsaa nu foreslaaet, at denne Specialbestemmelse skulde gaae ud, og vi henholde os til Støtte derfor til de Betragtninger, der forrige Gang, og som jeg troer med Rette, bleve gjorte gjældende, at vi nemlig ikke ere istand til at give for hele Landet en saadan bestemt Antydning af, hvor stor Præstegaardsavlingen maa være for at opnaae det almindelige Formaal, at Præsten skal have sine Forpligtigheder af Avlingen og være istand til at gjøre sine Embedsreiser, thi hertil kræves der paa de forskjellige Steder forskjelligt, og navnlig maa Agerbrugets Bestaaenhed her komme i væsentlig Betragtning. Hvis imidlertid Thinget vil, at der skal være en saadan Bestemmelse, der bestemte antyder, hvormeget der bliver ved Præstegaarden, maae vi foretrække det Forslag, der er stillet subsidiairt af tre og aldeles subsidiairt af to Medlemmer, og som svarer til

det, der sidst var stillet af den ærede Landstingsmand for 5te Kreds (Drejer). Forresten gaader det Forslag, der er stillet af den ærede Minister, og som er opført under Nr. 15, jo aabenbart i den samme Retning, at der nemlig ikke skal fastsættes et vist bestemt Antal Arealiteter, medens det dog indeholder en Antydning om, hvad der behøves til det almindelige Formaal. Det er, hvad jeg fra mit Standpunkt har at bemærke ved disse Forslag. For ikke at blive nødt til at bruge Ordet flere Gange, skal jeg strax sige, hvad der har gjort, at de fleste af Udvalgets Medlemmer, og deriblandt jeg, ikke have kunnet slutte os til det Forslag, der er fremkommet af to ærede Landstingsmænd, der ere Medlemmer af Udvalget. Naar det nemlig af den ærede 3die Landstingsmand for 5te Kreds (F. Nielsen) og et andet æret Medlem af Udvalget er foreslaaet, at der istedet for Bortarbefæstning af Præstegaarden skulde træde en nødvendig Bortforpagtning, saa have vi troet, at en saadan Bestemmelse om, at visse Eiendomme skulde blive i Præsternes Besiddelse, uden at de dog skulde kunne drives af dem, men bestandigt bortforpagtes, var et meget uheldigt Forhold, et saa aldeles nyt og usædvanligt Forhold med Hensyn til Nytten af Eiendom, at man ikke har troet at kunne gaae ind paa det, hvortil kommer, at Præstegaardsbygningernes nuværende Tilstand derved opretholdtes, idet Præstegaarden, der baade skulde være til Brug for Præsten og bruges til Avlsbruget, skulde bestandigt være deelt imellem to Mænd, nemlig Præsten og Forpagteren. Dertil kommer den Bestemmelse, at Præsten skulde inden et Aars Forløb, efterat han var udnævnt, bortforpagte Præstegaarden. Vi troe, at denne Bestemmelse, naar Hensyn tages til den snevre Kreds, fra hvilken Tilbud om Forpagtninger kunne ventes at komme, vilde sætte Præsten under saa uheldige Vilkaar, at derved vilde i Førstningen tabes Meget af den Erstatning, der tænkes i en fjernere Fremtid at ville indkomme ved den stigende Production. Med Hensyn til hvad der er foreslaaet af den 3die Landstingsmand for 11te Kreds (Granden), saa er der, foruden hvad der ellers kunde være at indvende imod dette Forslag, een væsentlig Indvending, der kan hentes fra det Forhold, der deri op-